

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Pietrowice Wielkie

Kod krajobrazu: 24-318.58-018

Położenie administracyjne: Gmina Pietrowice Wielkie, Powiat
raciborski

Katowice, Warszawa

2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Pietrowice Wielkie - wieś z zabudową w typie zagrody frankońskiej (fot. Radosław Wróbel)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Pietrowice Wielkie
ID	54
Kod krajobrazu	24-318.58-018
Typ, podtyp krajobrazu	6g - Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim
Typ rzeźby terenu*	B - Krajobrazy faliste
Kod mezoregionu*	318.58
Nazwa mezoregionu*	Płaskowyż Głubczycki
Typ krajobrazu naturalnego*	Dolin i Obniżeń
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Zalewowych den dolin - akumulacyjne: Równin zalewowych w terenach nizinnych i wyżynnych
Kod podokręgu geobotanicznego*	B.5.4.d
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Głubczycko-Raciborski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	17
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna
Kod regionu historyczno-kulturowego*	I.E.4
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Ziemia Głubczycka, Nyska, Krapkowicka
Położenie administracyjne	Gmina Pietrowice Wielkie, Powiat raciborski
Powierzchnia (ha)	107,19

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - terenów zabudowanych o charakterze wiejskim, obejmujący intensywną i zwartą zabudowę Pietrowic Wielkich po zachodniej stronie linii kolejowej, otoczoną funkcjonującymi obszarami pól. Zabudowa z charakterystycznymi zagrodami w stylu frankońskim oraz wrzecionowatym układem centrum miejscowości w typie zabudowy małomiasteczkowej.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium unikatowości ze względu na występowanie obiektu archeologicznego z epoki żelaza oraz historyczną przestrzeń otoczenia kościoła w Pietrowicach Wielkich;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zestaw cech charakterystycznych, typowych dla XIX w. zabudowy frankońskiej, zachowanych częściowo w dobrym stanie oraz nagromadzenie zabytków małej architektury sakralnej i wielokulturowość obszaru.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Jednostka bez istotnych walorów przyrodniczych.

Walory kulturowe

Krajobraz z charakterystycznym układem owalnicowym centrum wsi, gdzie droga rozwidła się tworząc plac w kształcie wrzeciona, a gospodarstwa, do których przylegają wstęgi pól, znajdują się po zewnętrznej jego stronie. Charakterystyczne zagrody typu frankońskiego z XIX w., obejmujące wąskie działki z jednym lub dwoma (większym i mniejszym) budynkami szczytowo ustawionymi do ulicy, połączonymi ozdobną bramą. Na ich przedłużeniu znajdują się budynki gospodarcze, a całość od pól zamknięta jest stodołą. Liczne kapliczki i krzyże przydrożne, zabytkowy, późnogotycki kościół parafialny pod wezwaniem Świętych Wita, Modesta i Krescencji, prawdopodobnie z XVI w., gruntownie przebudowany w XIX i XX w. Przez obszar przebiega szlak kulturowy Raciborska Droga św. Jakuba.

Fizjonomia krajobrazu

Krajobraz z dominacją długich i wąskich wnętrz krajobrazowych. Oś widokowa wzdłuż głównej ulicy 1 Maja, z dominantą wieży kościoła pw. św. Wita, Modesta i Krescencji. Przez obszar przebiega czerwony Szlak Husarii Polskiej.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Zabudowa w typie zagrody frankońskiej przy ul. 1 Maja 39 (fot. Radosław Wróbel)

ZDJĘCIE NR 2

Ul. 1 Maja w Pietrowicach z widoczną po lewej stronie zabudową w typie zagrody frankońskiej z widoczną dominantą kościoła pw. Św. Wita, Modesta i Krescencji (fot. Radosław Wróbel)

ZDJĘCIE NR 3

Zabudowa w typie zagrody frankońskiej przy ul. 1 Maja 81 z ogródkiem przydomowym (fot. Radosław Wróbel)

ZDJĘCIE NR 4

Zabudowa w typie zagrody frankońskiej przy ul. Wyzwolenia 12 (fot. Radosław Wróbel)

ZDJĘCIE NR 5

Zachowana zwarta struktura zabudowy Pietrowic Wielkich z osadami frankońskimi w otoczeniu obszarów rolniczych (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

